

Vergaderjaar 2010–2011

**32 565 A**

**Wijziging van de begrotingsstaat van het  
Infrastructuurfonds voor het jaar 2010  
(wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

**Nr. 2**

**MEMORIE VAN TOELICHTING**

**A. ARTIKELGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL**

**Wetsartikel 1**

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2010 te wijzigen.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Infrastructuur en Milieu,  
M. H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

## **B. BEGROTINGSTOELICHTING**

<b>1. Leeswijzer</b>	<b>2</b>
<b>2. De producten</b>	<b>2</b>
2.1 Overzicht belangrijkste uitgaven- en ontvangstenmutaties	2
2.2 De productartikelen	3

### **1. Leeswijzer**

Allereerst is de begrotingsstaat voor het Infrastructuurfonds voor het jaar 2010 opgenomen. Hierbij wordt inzicht gegeven in de mutaties die op artikelniveau in de verplichtingen-, de uitgaven- en de ontvangstenramingen worden voorgesteld.

Daarna is onder 2.1 in een overzicht met de uitgaven- en ontvangstenmutaties de aansluiting gemaakt met de budgettaire nota (Najaarsnota) van het ministerie van Financiën.

Tenslotte wordt onder 2.2 De productartikelen inzicht verstrekt in de mutaties op financieel instrumentniveau, waarvan de belangrijkste worden toegelicht.

Verder zijn projecttabellen met de realisatieprojecten opgenomen waarin de begrotingsmutaties op projectniveau zichtbaar zijn gemaakt en waarvan de belangrijkste mutaties eveneens zijn voorzien van een toelichting.

Wat betreft de mutaties die zijn opgenomen in de Miljoenennota 2011 (Vermoedelijke Uitkomsten 2010), wordt opgemerkt dat deze op dezelfde wijze als de voorgestelde Najaarsnotamutaties in de onder 2.2 opgenomen opbouw van de productartikelen per financieel instrument en per realisatieproject inzichtelijk zijn gemaakt. Deze mutaties zijn toegelicht in de begroting 2011 en daarmee reeds aan de Kamer voorgelegd.

### **2. De producten**

Dit wetsvoorstel sluit aan bij de Najaarsnota 2010 van het ministerie van Financiën en bevat alleen begrotingsmutaties die betrekking hebben op de uitvoering van reeds ingezet beleid.

De budgettaire gevolgen van de begrotingsmutaties zijn verder onder 2.2 op de productartikelen zichtbaar gemaakt en per operationele doelstelling (OD) toegelicht.

## 2.1 Overzicht uitgaven- en ontvangsten mutaties

### Suppletore mutaties 2010 (Najaarsnota) (x EUR 1 mln.)

	Art.nr.	Uitgaven	Ontvangsten
<b>Stand ontwerpbegroting 2010</b>		<b>8 629,6</b>	<b>8 629,6</b>
Amendement Koopmans en Cramer, 2009–2010, 32 123A, nr. 16		0,0	
Amendement Cramer, 2009–2010, 32 123A, nr. 17		0,0	0,0
Amendement Koopmans en Roefs, 2009–2010, 32 123A, nr. 31		0,0	
<b>Stand vastgestelde begroting 2010</b>		<b>8 629,6</b>	<b>8 629,6</b>
<b>Stand 1e suppletore begroting 2010</b>		<b>9 022,9</b>	<b>9 022,9</b>
– mutaties Miljoenennota 2011 (uitkomst 2010)		45,9	45,9
– mutaties Najaarsnota 2010			
1. Hoofwatersystemen	11	– 287,9	– 22,8
2. Hoofdwegennet	12	247,9	– 55,3
3. Spoorwegen	13	– 14,1	
4. Regionale/lokale infra	14	– 108,1	
5. Hoofdvaarwegennet	15	– 95,4	– 7,0
6. Megaproj.niet Verkeer en Vervoer	16	– 29,8	– 1,0
7. Megaprojecten Verkeer en Vervoer	17	11,8	
8. Overige uitgaven	18	– 10,3	
9. Bijdragen andere begrotingen Rijk	19		9,7
<b>Stand 2e suppletore begroting 2010</b>		<b>8 782,9</b>	<b>8 992,4</b>

## 2.2 De productartikelen

### Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)

11 Hoofwatersystemen	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletore begroting (2)	Mutaties 2e suppletore begroting		Stand 2e suppletore begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>809 659</b>	<b>814 947</b>	<b>469 750</b>	<b>– 490 241</b>	<b>794 456</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>1 045 470</b>	<b>1 072 429</b>	<b>34 890</b>	<b>– 287 881</b>	<b>819 438</b>
<i>11.01 Watermanagement</i>	<i>89 132</i>	<i>87 132</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>87 132</i>
11.01.01 Basispakket watermanagement	89 132	87 132	0	0	87 132
<i>11.02 Beheer en Onderhoud</i>	<i>259 731</i>	<i>168 876</i>	<i>121 276</i>	<i>– 14 829</i>	<i>275 323</i>
11.02.01 Basispakket B&O waterkeren	154 941	71 244	97 655	0	168 899
11.02.05 Basispakket B&O integraal waterbeheren	65 012	14 512	80 488	0	95 000
11.02.08 Groot var.onderh.waterbeheer	39 778	83 120	– 56 867	– 14 829	11 424
<i>11.03 Aanleg</i>	<i>689 436</i>	<i>806 143</i>	<i>– 97 107</i>	<i>– 269 183</i>	<i>439 853</i>
11.03.01 Real.programma waterkeren	471 093	482 379	– 56 587	– 100 676	325 116
11.03.02 Real.programma waterbeheren	218 343	323 764	– 40 520	– 168 507	114 737
<i>11.05 Verkenning en planstudie</i>	<i>7 171</i>	<i>10 278</i>	<i>6 623</i>	<i>– 3 869</i>	<i>13 032</i>
11.05.01 Verkenn.progr.hoofwatersystemen	3 236	4 790	4 097	– 837	8 050
11.05.02 Planstudieprogr.waterkeren	2 458	2 946	– 61	– 2 300	585
11.05.03 Planstudieprogr.waterbeheer	1 477	2 542	2 587	– 732	4 397
<i>11.06 Staf Deltacommissaris</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>4 098</i>	<i>0</i>	<i>4 098</i>
11.06.01 Staf Deltacommissaris	0	0	4 098	0	4 098
<i>Van totale uitgaven:</i>					
– Bijdrage aan baten-lastendienst					376 323
– Restant					443 115
– waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					100%
<b>11.09 Ontvangsten</b>	<b>52 349</b>	<b>66 554</b>	<b>0</b>	<b>– 22 827</b>	<b>43 727</b>

OD 11.02

Op het groot variabel onderhoud is sprake van vertraging op de projecten renovatie Stuwen in de Lek (€ 2,9 mln.) en Haringvliet (€ 11,9 mln.) Wat betreft het eerst genoemde project is door de in het jaar 2009 afgebroken aanbesteding vertraging ontstaan waardoor werkzaamheden en uitgaven naar latere jaren zijn verschoven  
De kwaliteitsborging bij de aannemer voor het project Haringvliet kost meer tijd dan voorzien waardoor de overgang naar de volgende fase is vertraagd. Als gevolg van deze vertraging verschuiven ook de uitgaven in de tijd.

OD 11.03

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatieprojecten Waterkeren (11.03.01)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT-budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>471</b>	<b>482</b>	<b>- 57</b>	<b>- 100</b>	<b>325</b>	
1 Deltaplan grote rivieren	13	11		9	20	
2 Maatregelen i.r.t. rivierverruiming Dijkversterking en Herstel steenbekleding	17	19		- 10	9	
3 Hoogwaterbeschermingsprogramma	81	83	- 4	- 20	59	
4 Deltares Deltafaciliteit	288	286	- 76	- 50	160	
IJsselsprong Zutphen (smalle geul)	0		10		10	
IJsseldelta Kampen (hoogwatergeul)	0				0	
5 Pilot Zandmotor	0		30	- 28	2	
Overige onderzoeken en kleine projecten	74	85	- 17	- 1	67	
Afronding	- 2	- 2			- 2	

1. De kosten van enkele subsidieprojecten binnen het Deltaplan Grote Rivieren vallen voor 2010 hoger uit dan waarmee rekening was gehouden in de begroting. Deze projecten worden uitgevoerd door derden en het ministerie van I&M is bij wet verplicht de gemaakte kosten voor 100% te vergoeden.
2. Twee projecten die in het kader van de Nadere Uitwerking voor het Rivieren Gebied (NURG) worden uitgevoerd zijn vertraagd. Het gaat hier om de projecten Afferden (in verband met het niet tijdig gereedkomen van de bestemmingsplanwijziging en de keurvergunning) en Lexkesveer (complexiteit rondom de sanering). Verder is ook het project Keent vertraagd. Om de kasplanning aan te laten sluiten op de vertraagde uitvoering wordt ca. € 10 mln. verschoven naar 2011.
3. In verband met een aanpassing door de aannemer van de planning voor het project dijkversterking en herstel steenbekleding Oost- en Westerschelde, zal ca. € 4,3 mln. dit jaar niet worden besteed. Het project Steenbestortingen is opgedeeld in twee fasen. Fase 1 zal in 2010 worden opgeleverd. Fase 2 is opgesplitst in twee delen, waarvan de aanbesteding van het eerste deel ultimo 2010 staat gepland. Deze aanbesteding heeft later plaatsgevonden dan gepland waardoor de uitgaven naar verwachting pas in 2011 zullen plaatsvinden. In 2010 blijft daardoor € 15,5 mln. onbesteed.
4. Met de voorgestelde kasschuif wordt de begrotingstand 2010 in lijn gebracht met de verwachte uitgaven aan de waterschappen.
5. In het kader van het project Zandmotor zou vanaf eind 2010 een grote hoeveelheid zand worden aangebracht voor de Delflandse kust tussen de kustplaatsen Ter Heijde en Kijkduin. De aanbesteding zal

eind van dit jaar plaats vinden. Deze gelden vloeien, via begrotingsartikel 19.09, terug naar het ministerie van Financiën en worden in 2011 weer opgevraagd.

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatieprojecten Waterbeheeren (11.03.02)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting		Stand 2e supplettoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>218</b>	<b>323</b>	<b>- 41</b>	<b>- 169</b>	<b>113</b>	
1 Proef Grootschalige Verwerking Baggerspecie (GVB)	0	2		- 2	0	
1 Stimuleringsregeling verwerking baggerspecie (SVB)	1	1		- 1	0	
2 Subsidie baggeren bebouwd gebied (SUBBIED)	24	22		- 13	9	
3 Verbeterprogramma Waterkwaliteit Rijkswateren	111	151	- 39	- 56	56	
4 Tijdelijke regeling bestrijding regionale wateroverlast	11	35		- 26	9	
5 Natte natuurprojecten IJsselmeer-gebied	7	15	6	- 20	1	
Natuurlijker Markermeer/IJmeer	0	1		1	2	
Sanering Vecht	0	0			0	
Depot Hollandsch Diep	0	0			0	
6 Natuurcompensatie Perkpolder	3	2		4	6	
6 Verruiming vaargeul Westerschelde	4	8		- 6	2	
Inrichting IJsselmonding	- 1	1		- 1	0	
Integrale inrichting Veluwe randmeer (IIVR)	10	12	- 8	- 2	2	
7 Innovatie KRW/WB21	30	61		- 47	14	
Synergie KRW/WB21	19	18			18	
Kleine projecten	0	- 5			- 5	
Afronding	- 1	- 1			- 1	

- Deze twee projecten zullen dit jaar worden afgerond. De verwachting is dat de beschikbare budgetten daardoor dit jaar niet meer volledig zullen worden besteed.
- Het totaal van de in 2010 ingediende subsidieaanvragen is minder dan het subsidieplafond.
- Deze aanpassing van het budget heeft de volgende oorzaken:
  - Voorname lijk doordat de opdrachtnemer meer tijd nodig heeft voor de voorbereiding, zullen op het project Hollandsche IJssel dit jaar niet alle gelden worden besteed;
  - De sanering van het Kanaal door Walcheren is vertraagd naar 2011, de gunning is wel in 2010;
  - Met betrekking tot de subsidies aan de provincie Zuid Holland voor het project Haringvliet De Kier, zijn door de provincie vertragingen gemeld veroorzaakt door langer durende procedures bij grondverwerving. Hierdoor is vertraging ontstaan bij de uitvoering van de zoetwatertracées.
- Doordat minder subsidieaanvragen in het kader van het Nationaal Bestuursakkoord Water worden verstrekt, zal het budget van deze regeling dit jaar slechts voor een beperkt deel worden besteed.
- Het kasritme van dit budget is niet overeenkomstig de planning en dient daardoor te worden aangepast.
- Door een aanpassing van de planning van de aannemer, wordt bij deze twee projecten een verschuiving met de ramingen in 2011 aangebracht.
- Door een vertraging bij het publiceren van de 2e tender van de regeling Innovatie KRW/WB21 zijn de subsidiemiddelen later gecommiteerd dan verwacht. Analoog daaraan schuiven de voorschotbetalingen door naar later.

## OD 11.05

Op dit artikelonderdeel ontstaat een kasoverschot van in totaal ca. € 3,9 mln., dat voornamelijk veroorzaakt wordt door vertragingen in de besluitvorming over de plannen van aanpak van de deelprogramma's van het Deltaprogramma en in de uitvoering van projecten bij Haaglanden. Wat betreft het laatste kan nog worden vermeld dat de projectduur daardoor met een jaar wordt verlengd.

Daarnaast is een budgetoverheveling naar LNV aangebracht ten behoeve van het deelprogramma de Zuidwestelijke Delta en het deelprogramma Wadden.

### Verplichtingen

De lagere raming van het verplichtingenbudget staat voor een deel in relatie tot de op de hierboven genoemde artikelonderdelen lagere uitgaven. Die verplichtingenbudgetten worden derhalve verschoven naar het jaar 2011.

Voor een ander deel wordt een verschuiving van het verplichtingenbudget uit 2010 naar 2011 aangebracht ten behoeve van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (conform de planning van de waterschappen).

De (meerjarig) geraamde betalingsverplichtingen ten behoeve van de Deltares Deltafaciliteit en de Zandmotor zullen naar verwachting reeds in 2010 worden vastgelegd, waardoor een verschuiving in de verplichtingenramingen naar 2010 noodzakelijk is.

### Ontvangsten

Naar verwachting zal er in 2010 per saldo bijna € 23 mln. minder worden ontvangen dan in de begroting is geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt door de lagere prognose bij het project Hoogheemraadschap Delfland inzake de versterking van de Delflandse kust. Deze ontvangsten zullen in 2011 worden gerealiseerd.

#### Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)

12 Hoofdwegennet	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting		Stand 2e supplettoire begroting (5)=(1/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>2 482 746</b>	<b>2 482 746</b>	<b>2 196 630</b>	<b>577 365</b>	<b>5 256 741</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>2 909 261</b>	<b>2 434 469</b>	<b>556 898</b>	<b>247 932</b>	<b>3 239 299</b>
<i>12.01 Verkeersmanagement</i>	<i>57 150</i>	<i>57 150</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>57 150</i>
<i>12.01.01 Basispakket verkeersmanagement</i>	<i>57 150</i>	<i>57 150</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>57 150</i>
<i>12.01.02 Servicepakket verkeersmanagement</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>12.02 Beheer en onderhoud</i>	<i>973 376</i>	<i>675 786</i>	<i>336 954</i>	<i>198 538</i>	<i>1 211 278</i>
<i>12.02.01 Basispakket B&amp;O</i>	<i>764 591</i>	<i>460 346</i>	<i>361 274</i>	<i>207 030</i>	<i>1 028 650</i>
<i>12.02.02 Servicepakket B&amp;O</i>	<i>77 192</i>	<i>77 192</i>	<i>3 400</i>	<i>0</i>	<i>80 592</i>
<i>12.02.04 Groot variabel onderhoud</i>	<i>131 593</i>	<i>138 248</i>	<i>- 27 720</i>	<i>- 8 492</i>	<i>102 036</i>
<i>12.03 Aanleg en planst.na tracébesluit</i>	<i>1 417 413</i>	<i>1 256 558</i>	<i>472 259</i>	<i>- 56 780</i>	<i>1 672 037</i>
<i>12.03.01 Realisatieprogramma</i>	<i>1 366 217</i>	<i>1 224 345</i>	<i>494 698</i>	<i>- 56 780</i>	<i>1 662 263</i>
<i>12.03.02 Planstudie na tracébesluit</i>	<i>51 196</i>	<i>32 213</i>	<i>- 22 439</i>	<i>0</i>	<i>9 774</i>
<i>12.04.01 GIV/PPS</i>	<i>223 007</i>	<i>299 117</i>	<i>- 113 970</i>	<i>16 765</i>	<i>201 912</i>
<i>12.05 Verk.en planst.voor tracébesluit</i>	<i>238 315</i>	<i>145 858</i>	<i>- 138 345</i>	<i>89 409</i>	<i>96 922</i>
<i>12.05.01 Verkenningen</i>	<i>0</i>	<i>464</i>	<i>5 740</i>	<i>726</i>	<i>6 930</i>
<i>12.05.02 Planstudie voor tracébesluit</i>	<i>238 315</i>	<i>145 394</i>	<i>- 144 085</i>	<i>88 683</i>	<i>89 992</i>
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					3 500
- Bijdrage aan baten-lastendienst					1 510 612
- Restant					1 725 187
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					94%
<b>12.09 Ontvangsten</b>	<b>153 119</b>	<b>110 808</b>	<b>128 988</b>	<b>- 55 306</b>	<b>184 490</b>

OD 12.02

Om het kasritme van de Staat te optimaliseren, wordt € 200 mln. ten behoeve van het basispakket Beheer en Onderhoud Hoofdwegennet, die voorzien was voor 2011, al in 2010 vooruitbetaald.

Verder bestaat de aanpassing van de raming enerzijds uit een uitgavenverhoging ten behoeve van de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW) en anderzijds een kasoverschot op de groot variabel onderhoudsprojecten Rijksweg 1 (Betonverharding) en Rijksweg 32 (Deklaag). De mogelijkheid wordt onderzocht om € 64 mln versneld en in één bedrag te betalen aan de provincie Noord-Brabant voor afronding van de overdracht N69.

Voor de N57 wordt op korte termijn de definitieve overdracht van beheer en onderhoud van een deel van het wegennet, de waterlopen en de waterkeringen voorzien. Hierover worden nadere afspraken gemaakt met de provincie Zeeland, de gemeente Middelburg, de gemeente Veere en het waterschap Zeeuwse eilanden.

Wat betreft deze twee overdrachten, die binnen het agentschap RWS zullen worden afgewikkeld, was ten tijde van het opstellen van dit wetsvoorstel nog geen volledige duidelijkheid.

OD 12.03

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatieprojecten hoofdwegennet (12.03.01)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting		Stand 2e supplettoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT-budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>1 366</b>	<b>1 224</b>	<b>495</b>	<b>- 57</b>	<b>1 662</b>	
1 ZSM 1+2 (spoedwetwegverbreding)	187	201	260	-79	382	
2 Dynamisch verkeersmanagement Verkeersveiligheid infrastructuur- pakket hwn	85	94	- 52	- 19	23	
	2	- 2	2		0	
3 A10 Amsterdam praktijkproef FES N9 Koedijk-De Stolpen	20	6		- 4	2	
	15	21	- 9	- 2	10	
4 A2 Holendrecht-Oudenrijn	210	122	43	37	202	
5 A2 Oudenrijn-Everdingen A28 Utrecht-Amersfoort	0	0	21	10	11	
	67	65	- 30		35	
6 A4 Burgerveen-Leiden A12 Den Haag-Gouda benutting A15 Maasvlakte Vaanplein	92	93	- 9	26	110	
	60	19	- 2	3	20	
	88	94	- 32		62	
7 A57 Veersedam-Middelburg A2 Maasbracht-Geleen, 2e fase A73/74 Venlo-Maasbracht ism A74,	48	35	8	9	52	
	0	1	25	4	30	
8 N68 en OTR	13	35	23	- 9	49	
9 A2/A76 Maatregelenpakket Limburg A1 Apeldoorn Dev. Oost A2 Everdingen-Deil-Zaltbommel- Empel	20	48	- 4	- 24	20	
	0	0			0	
	127	107	5		112	
	19	15			15	
	33	38	2		40	
10 N50 Ramspol-Ens A7 Rondweg Sneek Kleine projecten / Afronding projecten	0	- 1	17	4	20	
	21	21	1	1	23	
	49	39	35	- 17	57	
	18	18	- 12	- 2	4	
12 Quick Wins FES Realisatieuitg.op IF 12.03.01 mbt planstudieuitg. Afronding	14	11		- 8	3	
	179	146	203	31	380	
	- 1	- 2		2	0	

1. Bij de Miljoenennota 2011 is in het kader van de spoedaanpak aanvullend budget toegevoegd. Deze is op basis van voortschrijdend inzicht niet volledig in 2010 nodig.
2. De voorbereiding van diverse uit te voeren werkzaamheden vergt meer tijd dan was voorzien, waardoor uitgaven naar latere jaren verschuiven.
3. Een klein deel van de voor 2010 voorziene uitgaven voor de A10 Amsterdam praktijkproef zal in 2011 tot betaling leiden.
4. De hogere uitgaven hebben hoofdzakelijk betrekking op een voorspoedige uitvoering van het deeltraject Maarssen-Holendrecht.
5. Door vertraging in de aanbesteding kan het budget voor 2010 negatief worden bijgesteld.
6. De hogere uitgaven zijn het gevolg van een versnelling van het noordelijke deel (van Burgerveen tot iets ten zuiden van Ringvaartaqueduct) en een hogere productie op het zuidelijke deel (Leiderdorp-Leiden).
7. Dit betreft hoofdzakelijk een aanpassing van het kasritme aan de voortgang van het project. Daarnaast is er sprake van saneringskosten in 2010 waarmee geen rekening was gehouden.
8. Bij de Miljoenennota 2011 is het budget voor 2010 positief bijgesteld, maar naar thans blijkt zal een deel van deze uitgavenraming doorschuiven naar latere jaren.
9. De beschikbare middelen ten behoeve van de aansluiting Nuth komen in 2010 niet tot betaling en worden doorgeboekt naar 2011. Doordat deze aansluiting zal worden gerealiseerd door de regio, zullen de betreffende middelen te zijner tijd worden overgeboekt naar begrotingsartikel 14 Regionale, lokale infrastructuur.
10. De hogere uitgaven hebben te maken met een voorspoedige voortgang van de werkzaamheden en door niet in 2010 voorziene aanpassingen aan het brugontwerp.
11. De opgenomen mutatie betreft een saldering van meevallers, kasschuiven met 2011 en versnelde uitgaven. Wat betreft de laatst genoemde doen deze zich voor bij de uitvoering van het Convenant Vathorst (optimalisering (auto)infrastructuur Vathorst en omgeving) en uitgaven voor het toekomstvast maken van de kruising van de N50 bij Kampen met de Hanzelijn.
12. Er worden minder uitgaven in 2010 voorzien door langere doorlooptijden van benodigde vergunningen, vertraging van knooppunt Hoogeveen en een complexere aanpassing van knooppunt Lunetten.
13. De hogere uitgaven hebben voornamelijk te maken met kosten voor grondverwerving ten behoeve van de uitvoering van het project A1/6/9 Schiphol/Amsterdam-Almere.

#### OD 12.04

#### Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)

Geïntegreerde contractvorm (12.04)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletioire begroting (2)	Mutaties 2e suppletioire begroting		Stand 2e suppletioire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>223</b>	<b>299</b>	<b>- 114</b>	<b>17</b>	<b>202</b>	
Aflossing tunnels	51	55	- 4		51	
A10 2e Coentunnel	157	215	- 84		131	
A59 Rosmalen-Geffen, PPS	15	14			14	
N31 Leeuwarden-Drachten (excl.B&O)	0	32	- 26		6	
N11 Alphen a/d Rijn-Bodegraven						
1 bet.PPS-constr.	0	- 4		4	0	
1 Exploitatie Westerschelde	0	- 13		13	0	



1. Dit betreft een technische correctie naar aanleiding van in 2009 gemaakte kosten ten behoeve van de indexatie van de Westerschelde en meerkosten voor de N11 Alphen a/d Rijn.

#### *OD 12.05*

Het beschikbare bedrag hoofdwegennet dient verhoogd te worden met ca. € 95 mln. De verhoging vloeit voort uit de, ten opzichte van de Miljoenennota, voorspoedige uitvoering van het hoofdwegenprogramma. Onder andere door de luchtproblematiek zaten veel projecten als «een prop in het einde van de pijplijn». Nu deze problematiek beheersbaar is gemaakt, komen veel projecten tegelijk in uitvoering.

#### *Verplichtingen*

De hogere raming van het verplichtingenbudget is een saldo van mutaties op vrijwel alle projecten. De belangrijkste zijn hieronder weergegeven:

- Rijksweg A1/6/9 Schiphol/Adam–Almere. De contractgunning van een deelproject A10-oost is verschoven van 2010 naar 2011 waardoor ook de verplichtingenruimte niet geheel in 2010 nodig is;
- Rijksweg A15 Maasvlakte Vaanplein. Het is de verwachting dat de A15 Maasvlakte–Vaanplein dit jaar als DBFM contract (Design Build Finance Maintain – ontwerp, bouw, financiering en onderhoud) zal worden aanbesteed. Dit contract dient dan volledig als betalingsverplichting te worden vastgelegd;
- Rijksweg A10 2e Coentunnel. De in de Miljoenennota 2011 opgenomen verplichtingenmutatie is niet in zijn geheel in 2010 benodigd. Vooralsnog kan een deel daarvan worden doorgeschoven naar 2011;
- A12 Lunetten-Veenendaal. Het DBFM contract wordt naar verwachting eind 2010 aangegaan, waardoor de volledige contractwaarde dit jaar als betalingsverplichting zal worden vastgelegd;
- Een betaling van € 200 mln. ten behoeve van het basispakket Beheer en Onderhoud (zie ook de toelichting onder 12.02).

#### *Ontvangsten*

De verwachting is dat een belangrijk deel van de ontvangstenraming dit jaar niet zal worden gerealiseerd.

Deze lagere ontvangsten doen zich met name voor op de volgende projecten:

- Rijksweg A4 4 Burgerveen–Leiden;
- Rijksweg A4 Dinteloord–Bergen op Zoom;
- Rijksweg A15 Maasvlakte–Vaanplein;
- Rijksweg A20/12 aansluiting Moordrecht.

De meerjarige ontvangstenraming zal in de Voorjaarsnota 2011 voor deze projecten worden aangepast.

**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

13 Spoorwegen	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>2 823 197</b>	<b>2 822 635</b>	<b>- 432 918</b>	<b>1 878</b>	<b>2 391 595</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>2 975 622</b>	<b>3 687 671</b>	<b>- 1 031 313</b>	<b>- 14 137</b>	<b>2 642 221</b>
13.02 Onderhoud en vervanging	1 857 395	1 877 450	- 165 193	- 1 144	1 711 113
13.02.01 Regulier onderhoud	772 786	843 262	60 374	0	903 636
13.02.02 Grote onderhoudsprojecten	600 886	543 772	- 29 609	0	514 163
13.02.03 Rentelasten	123 981	123 981	- 53 721	0	70 260
13.02.04 Betuweroute	64 255	54 729	- 4 676	0	50 053
13.02.05 Kleine infra en overige projecten	295 487	311 706	- 137 561	- 1 144	173 001
13.03 Aanleg	859 451	1 077 538	- 329 945	27 052	774 645
13.03.01 Real.progr.personenvervoer	842 409	1 046 696	- 315 396	23 460	754 760
13.03.02 Real.progr.goederenvervoer	17 042	30 842	- 14 549	3 592	19 885
13.04 Geïntegreerde contractvormen/PPS	139 271	143 464	0	- 18 000	125 464
13.05 Verkenningen en planstudies	119 505	589 219	- 536 175	- 22 045	30 999
13.05.01 Planstudieprogr. personenvervoer	78 214	533 981	- 490 334	- 20 058	23 589
13.05.02 Planstudieprogr. goederenvervoer	41 291	55 238	- 45 841	- 1 987	7 410
13.05.03 Verkenningenprogramma	0	0	0	0	0
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					6 381
- Bijdrage aan baten-lastendienst					0
- Restant					2 635 840
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					100%
13.09 Ontvangsten	125 000	242 036	- 224 261	0	17 775
- HSA	0	0	0	0	0
- Overig	0	7 036	739	0	7 775
- Mandje spoor	125 000	235 000	- 225 000	0	10 000

**OD 13.03**
**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatieprojecten Personenvervoer (13.03.01)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT-budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>842</b>	<b>1 046</b>	<b>- 315</b>	<b>23</b>	<b>754</b>	
1 BB21 (ontw. Bev21, VPT+,VPT2)	5	5		- 5	0	
2 Geluidsanering Spoorwegen Geluid (empl. en innovatieve ontwikkelingen)	21	22	- 10	5	17	
Kleine projecten	0	1	- 1		0	
HSA Claim	5	2		1	5	
Integrale spooruitbreiding	0	20	- 3		17	
Amsterdam - Utrecht	9	9	- 2	3	10	
Kleine stations	6	9	- 2	- 1	6	
3 Afdekking risico's spoorprogramma's	0	76		- 76	0	
4 AKI-plan en veiligheidsknelpunten	38	50	- 32	6	24	
Intensivering Spoor in steden (I)	15	40	- 30		10	
Intensivering Spoor in steden (II)	27	- 10	10		0	
Nazorg gereedgekomen lijnen/ halten	6	10	- 6	- 2	2	
5 Ontsnippering	8	9	- 3	- 4	2	
6 OV SAAL korte termijn	0	0	28	- 21	7	
Amsterdam Centraal spoor 10/15	1	4	- 3		1	
Amsterdam Centraal Cuyperhal	18	30	- 26	- 4	0	
Amsterdam Centraal Fietsenstalling	1	4	- 3	- 1	0	
7 Regionet (inclusief verkeersmaatregelen Schiphol)	38	52	- 32	- 4	16	

Realisatieprojecten Personenvervoer (13.03.01)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT-budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
8 Vleuten – Geldermalsen 4/6 sp. (incl. RSS)	80	108	- 58	47	97	
OV-terminal stationsgebied Utrecht (VINEX/NSP)	57	55	- 28	- 1	26	
Spoorwegovergang Soestdijkseweg te Bilthoven	10	10	- 4	- 1	5	
Den Haag Centraal (t.b.v. NSP)	10	10	12	- 3	19	
Den Haag CS: terugbouwen sporen 11/12	5	5	- 4	- 1	0	
9 Rotterdam Centraal (t.b.v. NSP)	50	49	- 2	5	52	
10 Rijswijk – Schiedam incl. spoorcorridor Delft	86	88	- 36	19	71	
Breda Centraal (t.b.v. NSP)	11	16	- 13	- 2	1	
Traject Oost (perronverbredingen)	0	1	- 1		0	
Traject Oost uitv. convenant DMB	10	11	- 11		0	
11 Sporen in Arnhem	60	57	5	54	116	
12 Arnhem Centraal (t.b.v. NSP)	25	36	- 15	- 7	14	
Spoorzone Ede	0		2		2	
13 Hanzelijn	239	267	- 49	18	236	
Afronding	1	0		- 2	- 2	

- De in 2010 geplande uitgaven zijn doorgeschoven omdat de leverancier niet aan zijn verplichtingen heeft voldaan. Tevens is de verwachting dat de in 2011 geplande bijdrage van derden in 2010 binnenkomt waardoor minder IF geld nodig is.
- Het is mogelijk gebleken reeds in 2010 een beschikking af te geven voor het aanleggen van raildempers op de sporen en ook al daadwerkelijk met de uitvoering van de werkzaamheden te starten. Hierdoor wordt in 2010 meer betaald dan gepland.
- Dit jaar wordt geen beroep gedaan op de risicoreservering spoorprogramma, waardoor deze gelden dit jaar niet zullen worden besteed.
- De uitvoering van de werkzaamheden verloopt spoediger dan vooraf aangenomen.
- Binnen de deelprojecten van het ontsnipperingsprogramma heeft een versoering plaatsgevonden en is sprake van een andere manier van aanbesteden (bij kleine faunavoorzieningen) waardoor de uiteindelijke contractering later heeft plaatsgevonden.
- De aanbestedingen van de contracten West en Oost zijn voorspoedig verlopen maar als gevolg van langere doorlooptijd van afstemming en besluitvorming heeft de uiteindelijk gunning 4 maanden later plaatsgevonden dan gepland.
- Binnen het project Regionet is sprake van een groot aantal deelprojecten. Per saldo hebben deze geleid tot lagere kasuitgaven in 2010.
- De werkzaamheden verlopen voorspoediger dan bij aanvang ingeschat. Het onder- en bovenbouwcontract voor het onderdeel Houten – Houten Castellum is beter op elkaar aangesloten waardoor in de planning een snellere opvolging mogelijk is qua werkzaamheden en de uitgaven eerder gerealiseerd worden.
- De werkzaamheden verlopen voorspoediger dan gepland waardoor er extra uitgaven zijn.
- De werkzaamheden verlopen voorspoediger dan vooraf aangenomen. Daarnaast is sprake van een herziening van de afhandeling van de betalingstermijnen wat, op basis van de vaststellingsovereenkomst, tot een niet voor dit jaar geprognosticeerde extra uitgave heeft geleid.

11. De betalingstermijnen richting de aannemer zijn aangepast naar de goedgekeurde herziene planning. Tevens is een deel van de kosten die waren voorzien in 2011 (levering Prefab onderdelen) reeds in 2010 gerealiseerd.
12. Het project is enigszins vertraagd, met name het onderdeel afbouw van de tunnel (onder andere als gevolg van het niet geheel opleveren van de ruwbouw volgens de specificaties). Daarnaast is er ook nog geen besluit genomen over de businesscase van de OVT fase 2.
13. De werkzaamheden lopen voorspoediger dan gedacht. De eerder opgelopen achterstanden als gevolg van de vorstperiode zijn volledig ingelopen.

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatieprojecten Goederenvervoer (13.03.02)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting		Stand 2e supplettoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>17</b>	<b>31</b>	<b>- 15</b>	<b>4</b>	<b>20</b>	
Aslasten Cluster II	1	1	- 1	1	1	
PAGE risico reductie	4	7	- 5	- 1	1	
Geluidspilot Goederenvervoer	0	1	1	- 1	1	
Kleine projecten	1	3	- 2	1	2	
Nazorg gereedgekomen lijnen- halten	0	0	1	- 1	0	
Electr.empl. Maasvlakte West en passeerspoor Botlek	3	4	- 1	- 2	1	
1 Sloelijn/geluidmaatregelen Zeeuwselijn	2	4	- 3	2	3	
2 Uitv.progr.Goed.route Elst- Deventer-Twente (NaNov)	7	11	- 5	5	11	
Afronding	- 1	0				

1. De afhandeling van meer- en minderwerk en nadeelcompensatie heeft eerder dan gepland plaatsgevonden.
2. De uitvoering van de werkzaamheden verloopt in zijn algemeenheid voorspoediger dan gedacht. Het opheffen van een overweg is onder meer versneld uitgevoerd.

*OD 13.04*

Het kasoverschot van € 18 mln betreft het IP-contract en wordt geheel veroorzaakt door de lage rentestand. In het contract is gerekend met een voorcalculatorische rentestand, die jaarlijks wordt aangepast aan de vigerende rentestand.

## OD 13.05

De lagere uitgaven worden veroorzaakt door vertragingen en kunnen met name worden gevonden op de planstudieprojecten Quick scan decentraal spoor Gelderland en Amsterdam Zuidas WTC.

**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

14 Regionaal/lokale infra.	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>107 616</b>	<b>65 141</b>	<b>290 997</b>	<b>- 24 414</b>	<b>331 724</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>275 193</b>	<b>411 755</b>	<b>- 36 324</b>	<b>- 108 151</b>	<b>267 280</b>
14.01 Grote regionaal/lokale projecten	186 209	328 756	- 68 084	- 108 389	152 283
14.01.01 Verkenningen	0	0	0	0	0
14.01.02 Planstudieprogr.reg./lok	5 828	72 166	- 34 485	- 32 609	5 072
14.01.03 Real.progr.reg./lok.	180 381	256 590	- 33 599	- 75 780	147 211
14.02 Regionale mob fondsen	8 522	19 280	31 760	301	51 341
14.03 RSP – ZZL: Pakket Bereikbaarheid	80 462	63 719	0	- 63	63 656
14.03.01 RSP – ZZL: RB projecten	44 154	11 833	0	0	11 833
14.03.02 RSP – ZZL: RB mob.fondsen	31 094	51 823	0	0	51 823
14.03.03 RSP – ZZL: REP	5 214	63	0	- 63	0
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					23
- Bijdrage aan baten-lastendienst					781
- Restant					266 476
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					76%
14.09 Ontvangsten	0	0	0	0	0

## OD 14.01

De aanpassing van de raming op het hoofdproduct 14.01.02 is het gevolg van een overboeking naar de begroting van hoofdstuk XII ten behoeve van de forfaitair beschikte index 2010 aan de BDU (Brede DoelUitkering). De besluitvorming in het kader van de begroting 2011 behelst onder andere het niet uitkeren van loon- en prijsbijstelling in 2010. Deze middelen worden nu vanuit artikel 14 gecompenseerd.

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Real.progr.reg.lok. (14.01.03)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>180</b>	<b>257</b>	<b>- 34</b>	<b>- 76</b>	<b>147</b>	
1 Noord/Zuidlijn Noord-WTC	109	119	- 32	24	111	
2 N201	27	38		- 13	25	
3 Rijn Gouwelij Oost	32	32	- 2	- 30	0	
Scheveningen Boulevard	3	3		- 1	2	
Randstadrail (incl. voorbereidingskosten en aanlanding)	9	60		- 56	4	
Beneluxmetro (ecl.Bodemsanering)	0	5			5	
Tilburg Noordwesttangent	0	0			0	
Nijmegen 2e stadsbrug	0	0			0	

1. De tunnelboormachine komt in oktober aan in metrostation Rokin. Vervolgens wordt conform het advies van de commissie Veerman niet verder geboord, maar wordt een tunnelboormachine op het Scheldeplein opgebouwd. De totale uitgaven zullen daardoor in 2010 naar verwachting hoger zijn dan geraamd.

2. Verwacht wordt dat op basis van een herziene kasraming niet het volledige budget in 2010 nodig zal zijn. Het kasoverschot wordt daarom doorgeboekt naar 2011.
3. Voor de Rijn Gouwelijk Oost zal waarschijnlijk dit jaar de beschikking niet meer worden afgegeven. Dit vanwege de discussie in en met Leiden over de inpassing in het centrum. Hierdoor zal dit jaar geen bijdrage meer worden betaald.
4. De lagere uitgaven worden veroorzaakt door vertraging in de uitvoering op het project Randstadrail ten aanzien van de ZORO-bus (Zoetermeer-Rotterdam) en de aanlanding op Den Haag CS.

**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

15 Hoofdvaarwegennet	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>1 049 613</b>	<b>1 112 027</b>	<b>56 456</b>	<b>- 162 403</b>	<b>1 006 080</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>908 582</b>	<b>798 281</b>	<b>140 883</b>	<b>- 95 429</b>	<b>843 735</b>
<i>15.01 Verkeersmanagement</i>	<i>85 811</i>	<i>85 811</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>85 811</i>
15.01.01 Basispakket verkeersmanagement	84 762	84 762	0	0	84 762
15.01.02 Servicepakket verkeersmanagement	1 049	1 049	0	0	1 049
<i>15.02 Beheer en onderhoud</i>	<i>566 551</i>	<i>410 523</i>	<i>150 014</i>	<i>- 15 083</i>	<i>545 454</i>
15.02.01 Basispakket B&O hoofdvaarwegen	399 012	190 392	185 459	- 1 111	374 740
15.02.02 Servicepakket B&O hoofdvaarwegen	27 856	38 253	- 2 064	- 6 763	29 426
15.02.04 Groot var.onderhoud hoofdvaarwegen	139 683	181 878	- 33 381	- 7 209	141 288
<i>15.03 Aanleg en planstudie na tracébesluit</i>	<i>194 911</i>	<i>208 243</i>	<i>70 014</i>	<i>- 73 844</i>	<i>204 413</i>
15.03.01 Realisatieprogr. hoofdvaarwegen	194 884	208 216	42 000	- 45 830	204 386
15.03.02 Planstudieprogr. na tracébesluit	27	27	28 014	- 28 014	27
<i>15.05 Verk. en planstudies voor tracébesluit</i>	<i>61 309</i>	<i>93 704</i>	<i>- 79 145</i>	<i>- 6 502</i>	<i>8 057</i>
15.05.01 Verkenningen	8 076	13 076	- 5 081	0	7 995
15.05.02 Planstudieprogramma voor tracébesluit	53 233	80 628	- 74 064	- 6 502	62
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					
- Bijdrage aan baten-lastendienst					566 603
- waarvan 15.03 Aanleg en planst.na tb.					28 701
- Restant					277 132
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					90%
15.09 Ontvangsten	41 895	57 409	10 201	- 6 969	60 641

**OD 15.02**

Op dit artikelonderdeel is sprake van een verwacht kasoverschot van € 15 mln.

Dit wordt verklaard door enerzijds hogere uitgaven van in totaal € 6,3 mln. op het project Kanaal Gent-Terneuzen (onvoorziene bijdrage voor brandstofcompensatie) en het project Amsterdam-Rijnkanaal (baggeren en renoveren sluizen en oevers). Belangrijke oorzaak voor de hogere uitgaven bij de laatst genoemde is dat niet volstaan kon worden met renovatie van de deuren in de Bernhardsluis, maar dat deze vervangen moesten worden.

Anderzijds blijven de uitgaven achter door vertragingen en afwijkingen ten opzichte van het in de begroting opgenomen kasritme. Deze doen zich met name voor op de projecten Overdracht Brokx-Nat, Fries-Groningse kanalen, Rotterdam-België/Zeeland, Maas (Baggeren en kunstwerken), Rotterdam-Duitsland en Impuls groot onderhoud.

## Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)

Realisatieprojecten hoofdvaarwegen (15.03.01)		Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e supplettoire begroting (2)	Mutaties 2e supplettoire begroting		Stand 2e supplettoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
				Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>		<b>195</b>	<b>209</b>	<b>42</b>	<b>- 46</b>	<b>205</b>	
1	Dynamisch verkeersmanagement	0	0	3	- 3	0	
2	Quick Wins binnenhavens Renovatie Noordzeesluizen IJmuiden	70	54	- 19	- 9	26	
3	Verbeteren vaargeul IJsselmeer (Amsterdam-Lemmer)	0	1			1	
4	Walradar Noordzeekanaal Vaarroute Ketelmeer (excl. EU-bijdrage)	2	2		- 2	0	
4	Walradar Noordzeekanaal	4	22		- 14	8	
5	Lekkanaal, verbreding kanaalzijde en uitbreiding ligplaatsen	0	4	- 4		0	
5	Lekkanaal/3e kolk Beatrixsluis	3	9		- 9	0	
6	Zuid-Willemsvaart; renovatie middendeel klasse II	0	-1	3	- 1	1	
6	Zuid-Willemsvaart; renovatie middendeel klasse II	5	7		- 4	3	
7	Zuid-Willemsvaart, omleggen en opwaarderen (Maas-Veghel)	37	28	1	5	34	
8	Wilhelminakanaal Tilburg	12	17	1	- 14	4	
	Burgemeester Delenkanaal Oss	0	2			2	
	Tweede Sluis Lith	0	1			1	
9	Zuid-Willemsvaart; vervanging sluizen 4, 5 en 6	13	4		12	16	
10	Maasroute, modernisering fase 2	36	48	28	4	80	
	Maasroute fase 1, brugverhogingen Roosteren en Echt	0	1			1	
	Twentekanaalen, verruiming (fase 1)	0	- 7	9	2	4	
	Vaarweg Lemmer-Delfzijl fase 1; verbetering tot klasse Va	10	13		2	15	
7	Verruiming vaarweg Eemshaven						
	Noordzee	0	0	20	- 12	8	
	Walradarsystemen	3	3		- 2	1	
	Kleine projecten	0	1			1	
	Ligplaatsvoorzieningen	0	0			0	
11	Duurzame havens	1	1		- 1	0	
	Afronding	- 1	- 1			- 1	

1. In 2010 worden ten laste van dit project nog geen uitgaven verwacht.
2. Op basis van beschikkingen is een ander kasritme nodig dan in de begroting is voorzien. Het bij dit project behorende verplichtingenbudget schuift eveneens door naar 2011. Deze gelden vloeien, via begrotingsartikel 19.09, terug naar het ministerie van Financiën en worden in 2011 weer opgevraagd.
3. Verwacht wordt dat het grootste deel van betalingen niet meer in 2010 zal plaatsvinden.
4. Als gevolg van een vertraging in de aanbesteding verschuiven werkzaamheden en kosten in de tijd.
5. In de opdracht voor de eerste fase van de planstudie wordt gezien of de verbreding gekoppeld kan worden aan de aanleg van de 3e Kolk Beatrixsluis. De uitvoering zal hierdoor in ieder geval niet dit jaar ter hand worden genomen. Het budget dient dan ook door te schuiven naar latere jaren.
6. Door capaciteitsproblemen zijn de werkzaamheden doorgeschoven naar 2011.
7. Deze mutatie is noodzakelijk om het kasritme in overeenstemming te brengen met de uitvoering.
8. Het convenant moet worden aangepast omdat er voor een andere variant is gekozen. Totdat dat heeft plaatsgevonden, kan er niet overgegaan worden tot realisatie.

9. Als gevolg van een versnelling in het kader van het programma Waterslagkracht, worden de sluizen in het najaar van 2010 opgeleverd. Het beschikbare budget in de begroting is echter nog niet op de gewijzigde planning aangepast.
10. Naar huidige inzichten worden in 2010 reeds meer uitgaven gerealiseerd dan eerder was voorzien.
11. Ten laste van dit project worden geen uitgaven verwacht als gevolg van vertraging in de totstandkoming van het Zeehaven Innovatie Project (ZIP). Het ZIP is inmiddels gestart.

#### 15.03.02

Bij het opstellen van de begroting voor het jaar 2011 was het de verwachting dat reeds in 2010 de Nederlandse bijdrage aan het project Bouw 4e sluiskolk Ternaaien betaald zou worden. Inmiddels is duidelijk dat, door vertraging in de besluitvorming in België, de Nederlandse bijdrage dit jaar niet meer zal worden betaald. Het uitvoeringsbesluit voor het planstudie-project Vaarweg Meppel-Ramspol (keersluis Zwartsluis) is in tegenstelling tot de verwachting nog niet genomen. Hierdoor dient het budget (ca. € 19,3 mln.) naar 2011 te worden doorgeschoven. De planning van het opleveringsbesluit in 2015. Het uitvoeringsbesluit zal begin 2011 worden aangevraagd.

#### OD 15.05

Op het onderdeel Planstudieprogramma voor tracébesluit ontstaat een kasoverschot van ca. € 6,5 mln. dat zich voordoet op de volgende twee projecten:

- Amsterdam-Rijnkanaal, verwijderen keersluis Zeeburg (de uitgaven voor deze planstudie worden in latere jaren voorzien);
- Harlingen-Kornwerderzand (voor de verdieping van de vaarweg Boontjes is € 5 mln. beschikbaar gesteld. De uitvoering zal echter niet meer in 2010 plaatsvinden).

#### *Verplichtingen*

De neerwaartse bijstelling van de verplichtingenraming staat voor een deel in relatie tot de hierboven genoemde lagere uitgaven. Daarnaast is nog een aantal verschuivingen in de projectramingen van in totaal per saldo ca. € 62 mln. uit/naar 2011 aangebracht.

Dit betreffen voornamelijk de volgende projecten:

- Zuid-Willemsvaart, omleggen en opwaarderen (Maas-Veghel);
- Maasroute fase 2, realisatie;
- Waal, toekomstvisie.

#### *Ontvangsten*

De ontvangsten op de projecten Zuid-Willemsvaart (Maas-Berlicum) en verruiming Twentekanalen zijn lager dan in de begroting is geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat a) ontvangsten pas een half jaar na gunning kunnen worden verwacht en b) tegenvallende verkoop van gebaggerd zand.

Anderzijds nemen de inkomsten toe doordat het Waterslagkrachtproject Zuid-Willemsvaart, sluizen 4, 5 en 6 eerder is opgeleverd. Hierdoor worden de ontvangsten ook eerder verwacht.

Als laatste is het TEN-subsidiebedrag in 2010 voor de aanleg van de Maasroute, fase II hoger dan waarmee rekening is gehouden.



**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

16 Megaproj.niet Verkeer en Vervoer	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>315 501</b>	<b>257 767</b>	<b>120 147</b>	<b>- 159 253</b>	<b>218 661</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>364 641</b>	<b>356 714</b>	<b>- 156 515</b>	<b>- 29 754</b>	<b>170 445</b>
16.01 Project Mainportontwikkeling R'dam	36 907	17 843	0	- 3 335	14 508
16.01.01 Planstudie PMR	0	0	0	0	0
16.01.02 Realisatieprogramma PMR	36 907	17 843	0	- 3 335	14 508
16.02 Ruimte voor de Rivier	291 745	283 314	- 156 770	0	126 544
16.03 Maaswerken	35 989	55 557	255	- 26 419	29 393
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					102
- Bijdrage aan baten-lastendienst					26 322
- Restant					144 021
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					100%
16.09 Ontvangsten	209	5 041	166	- 1 007	4 200

**Najaarsnotamutaties (Bedragen x EUR 1 mln.)**

Realisatie Megaprojecten niet VenV (16)	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5=2 t/m 4)	Gevolgen MIRT- budget
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)		
<b>Uitgaven</b>	<b>365</b>	<b>357</b>	<b>- 157</b>	<b>- 29</b>	<b>171</b>	
<b>Project Mainport Rotterdam</b>	<b>37</b>	<b>18</b>	<b>0</b>	<b>- 3</b>	<b>15</b>	
Uitvoeringsorganisatie	2	3		- 1	2	
750 ha	0	0			0	
Groene verbinding	8	8			8	
Bestaand Rotterdams Gebied (BRG)	0	0			0	
Voorfinanciering FES monitoringsprogramma	0	0			0	
Voorfinanciering FES natuurcompensatie	27	7		- 2	5	
Landaanwinning	0	0			0	
BTW Buitencontour	0	0			0	
Onvoorzien	0	0			0	
<b>Ruimte voor de rivier</b>	<b>292</b>	<b>283</b>	<b>- 157</b>	<b>0</b>	<b>126</b>	
1 Uitvoeringskosten	279	262	- 157	- 10	95	
1 Planstudiekosten	2	12		10	22	
Projectorganisatie en projectmanagement	11	9			9	
EU en projectgebonden ontvangsten	0	0			0	
<b>Maaswerken</b>	<b>36</b>	<b>56</b>	<b>0</b>	<b>- 26</b>	<b>30</b>	
2 Zandmaas	32	43		- 17	26	-
3 Grensmaas	4	13		- 9	4	

- De verschuiving tussen beide budgetten is het gevolg van uitgaven voor het realiseren van Veessen Wapenveld door een ongeplande wisseling van het ingenieursbureau, te laag ingeschatte kosten ten tijde van het vaststellen van het Plan van Aanpak en hogere eisen en wensen die aan producten gesteld worden als gevolg van leerervaringen. Daarnaast is Tichelbeeksewaard aan de scope toegevoegd.
- Naast een verschuiving naar 2011 van € 2 mln. omdat de aankoop van gronden voor natuurontwikkeling in de nevengeulen stagneert, is € 15 mln. aan kas- en verplichtingenbudget overgeboekt naar LNV ten behoeve van het realiseren van het project hoogwatergeul Well-Aijen.

3. Deze mutatie wordt verklaard doordat er stagnatie in de voortgang is door een vraaguitval naar zand en grind. Hierdoor is de planning aangepast conform de laatste inzichten van de aannemer.

#### Verplichtingen

Naast de eerder genoemde overboeking naar LNV, betreft deze mutatie voornamelijk een (meerjarige) bijstelling van de verplichtingenbudgetten van de Zandmaas en de Grensmaas.

#### Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)

17 Megaprojecten Verkeer en Vervoer	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletoire begroting (2)	Mutaties 2e suppletoire begroting		Stand 2e suppletoire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>59 183</b>	<b>58 861</b>	<b>196 305</b>	<b>0</b>	<b>255 166</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>97 762</b>	<b>204 837</b>	<b>- 52 238</b>	<b>11 774</b>	<b>164 373</b>
<i>17.01 Westerscheldetunnel</i>	<i>0</i>	<i>5 600</i>	<i>- 18</i>	<i>0</i>	<i>5 582</i>
<i>17.02 Betuweroute</i>	<i>0</i>	<i>46 674</i>	<i>0</i>	<i>- 5 329</i>	<i>41 345</i>
<i>17.03 Hoge snelheidslijn</i>	<i>0</i>	<i>83 362</i>	<i>0</i>	<i>84</i>	<i>83 446</i>
<i>17.03.01 Realisatie HSL-zuid</i>	<i>0</i>	<i>83 362</i>	<i>0</i>	<i>84</i>	<i>83 446</i>
<i>17.03.02 Realisatie HSL-zuid spoorwegen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>17.03.03 Realisatie HSL-zuid hoofdwegen</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>17.04 Anders betalen voor mobiliteit</i>	<i>97 762</i>	<i>69 219</i>	<i>- 52 238</i>	<i>17 019</i>	<i>34 000</i>
<i>17.05 Zuiderzeelijn</i>	<i>0</i>	<i>- 18</i>	<i>18</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					22 990
- Bijdrage aan baten-lastendienst					18 500
- Restant					122 883
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					100%
<i>17.09 Ontvangsten</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

#### OD 17.02

De lagere uitgaven betreffen de verrekening van de BTW over 2010, inclusief de afrekening over 2009.

OD 17.04

Voor 2010 worden uitgaven van in totaal € 34 mln. voorzien.

**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

18 Overige uitgaven en ontvangsten	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletioire begroting (2)	Mutaties 2e suppletioire begroting		Stand 2e suppletioire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Verplichtingen</b>	<b>50 815</b>	<b>50 815</b>	<b>593 533</b>	<b>0</b>	<b>644 348</b>
<b>Uitgaven</b>	<b>53 032</b>	<b>56 766</b>	<b>589 587</b>	<b>- 10 278</b>	<b>636 075</b>
18.01 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	0	0	0	0
18.03 Intermodaal vervoer	5 740	7 119	526	- 6 293	1 352
18.04 Gebiedsgerichte aanpak (UPR)	1 787	3 670	0	0	3 670
18.05 Railinfrabeheer	34 966	34 966	589 063	0	624 029
18.06 Externe veiligheid	3 985	3 985	0	- 3 985	0
18.07 Mobiliteitsonafhankelijke kennis en expert.	6 554	7 026	- 2	0	7 024
18.07.01 Natl.basisinfo.voorziening en ov.uitgaven	6 554	6 888	- 2	0	6 886
18.07.02 Subsidies algemeen	0	138	0	0	138
<b>Van totale uitgaven:</b>					
- Apparaatsuitgaven					781
- Bijdrage aan baten-lastendienst					6 501
- Restant					628 793
- waarvan op 1 oktober 2010 juridisch verplicht					99%
18.09 Ontvangsten	34 966	34 732	589 063	0	623 795
18.10 Saldo van de afgesloten rekeningen	0	372 259	0	0	372 259

OD 18.03

De lagere uitgaven houden verband met het pas in 2011 in uitvoering komen van het nieuwe beleid inzake spoorgoederenknooppunten. Het beleid is in de loop van 2010 vastgesteld en de voorbereiding/uitwerking van de uitvoering loopt nog. Voorts wordt op de Subsidie Openbare Inland Terminals (SOIT) een relatief klein kasoverschot verwacht in verband met een vertraging van de overslag terminal Alphen.

OD 18.06

Het budget zal worden betrokken bij de saneringsopgave ten aanzien van de basisnetten vervoer gevaarlijke stoffen en zal niet in 2010 tot betaling leiden.

**Budgettaire gevolgen van beleid: Najaarsnota 2010 (Bedragen in EUR 1 000)**

19 Bijdragen andere begrotingen Rijk	Stand ontwerp begroting (1)	Stand 1e suppletioire begroting (2)	Mutaties 2e suppletioire begroting		Stand 2e suppletioire begroting (5)=(1t/m4)
			Milj.nota (3)	Najaarsnota (4)	
<b>Ontvangsten</b>	<b>8 222 025</b>	<b>8 134 083</b>	<b>- 458 289</b>	<b>9 716</b>	<b>7 685 510</b>
19.09 Ten laste van begroting I&M	6 878 283	6 798 623	- 483 697	109 658	6 424 584
19.10 Ten laste van het FES	1 343 742	1 335 460	25 408	- 99 942	1 260 926

*Algemeen*

Als gevolg van de opheffing van het ministerie van Verkeer en Waterstaat en de instelling van het ministerie van Infrastructuur en Milieu, waartoe het Kabinet heeft besloten (Staatscourant nr.16525 d.d. 18 oktober 2010), is de omschrijving van de operationele doelstelling 19.09 gewijzigd.

#### *OD 19.09*

De bijstelling van de inkomstenraming betreft voor een deel de BTW die door het ministerie van Financiën wordt gecompenseerd. Voorts zijn overboekingen naar de begroting van hoofdstuk XII opgenomen voor uitgaven die ten laste van dat hoofdstuk worden verantwoord. Dit betreffen met name uitgaven op artikel 34 ten behoeve van een onderzoek naar de opbrengstneutraliteit van de OV chipcard, artikel 35 ten behoeve van het ERMTS (European Rail Traffic Management System) en naar artikel 39 ten behoeve van het inpassen van de index van de BDU (Brede DoelUitkering).

Verder worden de kasoverschotten op de projecten Zandmotor (zie ook de toelichting onder artikel 11.03.01 ad 5) en Quick Winns Binnenhavens (zie ook de toelichting onder artikel 15.03.01 ad 2) mln.) via dit artikel teruggeboekt naar het ministerie van Financiën en in 2011 weer opgevraagd.

Anderzijds wordt, om het kasritme van de Staat te optimaliseren, € 200 mln. ten behoeve van het basispakket Beheer en Onderhoud Hoofdwegennet, die voorzien was voor 2011, al in 2010 vooruitbetaald.

Als laatste zijn overboekingen opgenomen naar LNV en het ministerie van Defensie ten behoeve van respectievelijk de Zandmaas in Limburg, de Zuidwestelijke Delta en het deelprogramma Wadden en de Kustwacht. Daarnaast is er een overboeking van VROM naar de begroting van I&M voor de verkenning integrale benadering Holland Rijnland en de RuiT Rotterdam.

#### *OD 19.10*

Op de onderstaande uit het Fonds Economische Structuurversterking (FES) gefinancierde projecten wordt dit jaar in totaal ca. € 100 mln. minder besteed dan aanvankelijk werd verwacht:

Deltares Deltafaciliteit € 0,6 mln.;

Innovatie Kaderrichtlijn Water (KRW) en Haaglanden € 47 mln.;

Praktijkproef A10 Amsterdam € 4 mln.;

Quickwins wegen € 8,2 mln.;

Spoedwet Wegverbreding € 19,7 mln.;

OV-SAAL € 15 mln.;

Programma Hoogfrequent Spoor € 2 mln.;

Scheveningen Boulevard € 0,8 mln.;

Dynamisch verkeersmanagement vaarwegen € 2,5 mln.

Deze gelden vloeien terug naar het FES en worden in 2011, doordat het FES met ingang van dat jaar komt te vervallen, uit de algemene middelen toegevoegd aan de begroting van het Infrastructuurfonds in de jaren waarin deze benodigd zijn.